

**Paali liivakarjääri maavara kaevandamise
keskkonnaloa L.MK/320812 muutmise
taotlusele keskkonnamõju hindamise
algatamata jätmine**

1. OTSUS

Lähtudes Osaühing AKRON esitatud Paali liivakarjääri keskkonnaloa L.MK/320812 muutmise taotlusest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõige 1 punkti 1, § 6 lõige 2 punkti 2 ja lõike 4, § 9 lõike 1, § 11 lõiked 2, 8 ja 8¹, maapõueseaduse § 48 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Jätta algatamata Paali liivakarjääri mäeeraldise keskkonnaloa L.MK/320812 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamine;

1.2. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

1.3. Kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmnedu võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks lisaks olemasolevatele kõrvaltingimustele Paali liivakarjääri keskkonnaloas on järgmised:

1.3.1. Kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C niisutada sõelutavat tooret, karjäärisiseseid teid ning platse.

1.3.2. Karjääris tohib töötada tööpäevadel kella 8.00-17.00-ni. Puhkepäevadel, riigipühadel ja pärast tööpäeva lõppu on kaevandamine keelatud;

1.3.3. Mäeeraldise teenindusmaale tuleb Paikmäe ja Väike-Paali kinnistute suunal müratõkkeks ladustada katendivallid (vähemalt 3 m kõrgused), mis peavad olema silutud ning korrapäraselt hooldatud.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lõike 1¹ punkti 2 kohaselt käesolevast KMH algatamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

Osaühing AKRON (registrikood 10520462, aadress Vana-Narva mnt 26, Maardu linn, Harju maakond, Eesti) esitas 29.07.2025 Keskkonnaametile Paali liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi ka *kaevandamisluba*) L.MK/320812 muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 29.07.2025 dokumendina nr DM-133050-1). Nõuetekohane taotlus esitati 18.03.2026 (DM-133050-17).

Kaevandamisloa L.MK/320812 (kehtivusaeg 18.06.2020 - 02.09.2026) alusel on õigus kaevandada taotlejal Paali liivakarjääris täiteliiva. Vastavalt kehtiva keskkonnaloa kõrvaltingimuste punktile 7 on kaevandamise alustamise eelduseks väljaveotee asukohta ja maanteega ristumiskoha valiku detailplaneeringu kehtestamine. Detailplaneeringu kehtestamise menetlus on viibinud kohtuvaidluse tõttu ning seetõttu ei ole Paali liivakarjääris veel maavara kaevandamisega alustatud. Osaühing AKRON tegeleb jätkuvalt väljaveotee lahenduse leidmisega, et alustada kaevandamisega, ning Transpordiametiga on kooskõlastamisel Paalimäe tee kasutamine väljaveoteena.

Osaühing AKRON taotleb Paali liivakarjääri kaevandamisloa L.MK/320812 kehtivuse aja pikendamist 15 aasta võrra ning loa andmete muutmist vastavalt taotlusele.

Taotlusega on korrigeeritud olemasoleva mäeeraldis ja teenindusmaa ruumikujud vastavaks kehtivatele katastriüksuste piiridele ja kitsendustele. Taotletava mäeeraldis pindala on 8,73 ha ja teenindusmaa pindala on 9,01 ha. Mäeeraldis ja teenindusmaa asuvad Tartu maakonnas, Kambja vallas, Paali külas Osaühingule AKRON kuuluval kinnistul Peetri karjäär (tunnus: 28203:006:0254; pindala: 96881,0 m²; sihtotstarve: mäetööstusmaa 100%).

Kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on mäeeraldis aktiivne tarbevaru seisuga 31.12.2025 täiteliival (plokk 1 ja 2) 692 tuhat m³ ning kaevandatava varu koguseks 620 tuhat m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 45 tuhat m³. Katendi kogus 72 tuhat m³ sh muld 27 tuhat m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedehitus. Korrastamise suunaks on maatulundusmaa, rohumaa.

2.2. Keskkonnaamet võttis 19.03.2026 kirjaga nr DM-133050-18 Paali liivakarjääri kaevandamisloa muutmise taotluse menetlusse ja teavitas taotluse menetlusse võtmisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (*KeÜS*) § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Keskkonnaloa muutmistaotlus on 19.03.2026 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

2.3. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Paali liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse 19.03.2026 kirjaga nr DM-133050-19 Kambja Vallavalitsusele.

Kambja Vallavolikogu 20.05.2026 otsusega nr 28 otsustas nõustuda Osaühing AKRON (registrikood 10520462) keskkonnaloa L.MK320812 pikendamisega Paali liivakarjääris järgmistel tingimustel:

1. Karjääri väljaveotee asukoht ja riigimaanteega ristumiskoht kooskõlastada Kambja Vallavalitsuse ja Transpordiametiga;
2. Enne kaevandamise algust tuleb lahendada kaevandustegevuseks kasutatavate teede rajamine, rekonstrueerimine ja kasutusõigus;
3. Kaevandustegevuseks kasutatavad juurdepääsuteed tuleb välja ehitada ja/või rekonstrueerida raskeveokite kandevõimele ja liikluskõormusele vastavaks enne kaevandamise algust;
4. Keskkonnaloa saamisel tuleb loa omajal korraldada ümbruskonna kaevude inventuur (kaevu asukoht, seisukord, sügavus, veetase) ja teostada veekvaliteedi ja -taseme seiret vähemalt üks kord aastas madalvee perioodil (juuli-september) järgmistel kinnistutel:
 - 1.4.1. Paikmäe (kü tunnus 28203:006:0047),
 - 1.4.2. Peetri (kü tunnus 28301:001:0426),
 - 1.4.3. Einalo (kü tunnus 28203:006:0605), 1.4.4. Männiku (kü tunnus 28203:006:0607),
 - 1.4.5. Väike-Paali (kü tunnus 28203:006:0266),
 - 1.4.6. Laksi (kü tunnus 28301:001:1276),
 - 1.4.7. Mäe-Paali (kü tunnus 28301:001:2150),
 - 1.4.8. Mäepealse (kü tunnus 28203:006:0283);

5. Juhul kui kaevus alaneb veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet halveneb, tuleb loa omanikul viivitamatult tellida täiendav eksperthinnang, milles tuleb selgitada, kas veetaseme või kvaliteedi muutus võib olla kaevandamisest tingitud. Eksperthinnangu koostaja peab omama hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba. Juhul kui eksperthinnangust selgub, et veetase või kvaliteet on muutunud kaevandamise tõttu, tuleb loa omajal tagada kinnistu ajutine veevarustus (näiteks tsistern või veepaagid) nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui kolme (3) kalendripäeva jooksul. Ajutine lahendus tuleb tagada uue püsiva lahenduse leidmiseni. Uus püsiv lahendus (kaevu süvendamine või uus puurkaev) tuleb tagada esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 60 kalendripäeva jooksul. Veevarustuse lahendus peab olema püsiv ning samaväärne või parem varasemast veevarustusest.
6. Paali liivakarjääri lubatud tööaeg on E-R kell 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on kaevandamine ja väljavedu keelatud.

Keskkonnaamet 26.05.2026 kirjaga DM-133050-24 küsis taotleja arvamust Kambja Vallavolikogu esitatud tingimustele.

Osaühing AKRON 01.06.2026 kirjaga esitas oma seisukoha ja ettepanekud Kambja Vallavolikogu esitatud tingimustele.

Taotleja palus kaaluda järgmisi asjaolusid ning sõnastada loa kõrval-tingimused järgmiselt:

*4. Kaevude inventuur ja esimene veeseire (lähtetaseme fikseerimine) tuleb teostada **pärast väljaveotee kasutusõiguse seadustamist ning vähemalt 3 kuni 6 kuud enne tegeliku kaevandustegevuse algust** (kaevandamise alustamise teatise esitamist). Tegevuseta perioodil seirekohustus puudub.*

*Piiritleda iga-aastane seirekohustus (madalvee perioodil juulist septembrini) üksnes **kaevude veetaseme mõõtmisega** (mis fikseeritakse kohapeal) ning **vee organoleptiliste omaduste** (maitse, lõhn, värvus, hägusus) visuaalse ja sensoorse hindamisega.*

Osaühing AKRON kinnitas, et on valmis võtma täieliku vastutuse kaevudes vee tagamise eest, kui probleemid on tõendatult põhjustatud karjääri tegevusest, nagu näeb ette ka volikogu otsuse punkt 5. Juhul kui seire käigus või elanike tagasiside põhjal tuvastatakse veetaseme märkimisväärne alanemine või vee visuaalne halvenemine, tellitakse viivitamatult loas nõutud hüdrogeoloogiline eksperthinnang.

Keskkonnaamet käsitleb olemasolevate kõrvaltingimuste muutmist või uute lisamist kaevandamisloa muutmise korralduses sest menetluse jooksul võib ilmnedagi uusi ettepanekuid ja seisukohti.

KeHJS § 3 lõige 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, maapõueseaduse § 48 kohaselt annab kaevandamiseks keskkonnaloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lõige 2 punkti 2, § 6¹ lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõike 1

ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algamise või algamata jätmise üle.

KeHJS § 11 lõike 2³ järgi KMH vajalikkus otsustatakse, lähtudes eelhinnangust (vt ptk 3) ja asjaomase asutuse seisukohast (seisukohad ning selgitused nendega arvestamise või arvestamata jätmise kohta, vt ptk 4). KeHJS § 11 lõike 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algamise või algamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lõike 2 või 2¹ alusel, lisatakse otsusele eelhinnang.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (KeHJSi § 6¹ lõige 5).

Keskkonnaamet on eelhinnangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Paali liivakarjääri mäeeraldis kaevandamisloa muutmise taotluse seletuskiri, sh KeHJS § 6¹ lg 1 kohane teave.
2. Maa-ja Ruumiameti geoportaali kaardirakendusi.
3. Paali liivakarjääri kaevandamisluba L.MK/320812.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Taotletav mäeeraldis ja teenindusmaa asuvad Tartu maakonnas, Kambja vallas, Paali külas Osaühingule AKRON kuuluval kinnistul Peetri karjäär (tunnus: 28203:006:0254; pindala: 96881,0 m²; sihtotstarve: mäetööstusmaa 100%).

Taotletava mäeeraldis pindala on 8,73 ha ja teenindusmaa pindala on 9,01 ha. Mäeeraldis hõlmab osaliselt Paali liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 887) täiteliiva aktiivse tarbevaru 1 ja 2 plokki.

Kaevandamisloa L.MK/320812 (kehtivusaeg 18.06.2020 - 02.09.2026) alusel on õigus kaevandada taotlejal Paali liivakarjääris täiteliiva. Vastavalt keskkonnavalde korralduste punktile 7 on kaevandamise alustamise eelduseks väljaveotee asukoha ja maanteega ristumiskoha valiku detailplaneeringu kehtestamine. Detailplaneeringu kehtestamise menetlus on viibinud kohtuvaidluse tõttu ning seetõttu ei ole Paali liivakarjääris veel maavara kaevandamisega alustatud. Osaühing AKRON tegeleb jätkuvalt väljaveotee lahenduse leidmisega, et alustada kaevandamisega, ning Transpordiametiga on kooskõlastamisel Paalimäe tee kasutamine väljaveoteena.

Osaühing AKRON taotleb Paali liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnavalde L.MK/320812 kehtivuse aja pikendamist 15 aasta võrra ning keskkonnavalde andmete muutmist vastavalt taotlusele.

Kaevandamisloa taotluse kohaselt on mäeeraldis aktiivne tarbevaru seisuga 31.12.2025 täiteliival (plokk 1 ja 2) 692 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 620 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 45 tuh m³. Katendi kogus 72 tuh m³ sh muld 27 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedehitus. Korrastamise suunaks on maatulundusmaa, rohumaa.

Mäenduslikud tingimused maavara kaevandamiseks Paali liivakarjääris on rahuldavad. Kattekihi paksus on keskmine, kasulik kiht on enamuses põhjaveetasemest kõrgemal.

Kaevandamise ettevalmistustöödeks on metsa raadamine, kändude juurimine ning kattepinna koorimine. Kattekihi paksus on 0,2 kuni 2,0 m, sh kasvukihi paksus on 0,3 kuni 0,4 m. Kattekihi hulka on loetud kasvukihi all paikneva saviliiva, liivsavi või saviliivmoreeni 0,3 kuni 1,6 m paksune kiht. Kasvukihi keskmine paksus on 0,31 m ja saviliiva, liivsavi või saviliivmoreeni keskmine paksus on 0,83 m. Paali liivakarjääri piires kasvukihi kogus on 27 tuh m³ ja saviliiva, liivsavi või saviliivmoreeni kogus on 72 tuh m³.

Katendis olev saviliiv, liivsavi ja saviliivmoreen kasutatakse osaliselt veealuse varu kaevandamise tulemusena tekkiva kaeveõõne osa täitmiseks (plokk 2 ala) 1 m kõrgemale uuringuaegsest veetasemest ja osaliselt veepealse varu lamami lokaalse sügavama osa (plokk 1 edelaosa) täitmiseks kuni abs kõrguseni 100,2 m (taotluse graafiline lisa 3). Katendis olev saviliiv, liivsavi ja saviliivmoreen kasutatakse kogu mahus 72 tuh m³ kaeveõõne täitmiseks.

Korrastamistöödel laotatakse kaeveõõne nõlvadele ja põhjale (sh täidetud alad) paljandustööde käigus kooritud ja ladustatud kasvukiht keskmise paksusega 0,31 m ja mahuga 27 tuh m³. Kasvukiht ja saviliivmoreen tuleb paljandustööde käigus koorida ja ladustada eraldi teenindusmaale või mäeeraldise piirialale, et moodustada karjääri perimeetrile müra- ja tolmutõkke vallid. Katendi koorimisel tuleb peale müra- ja tolmutõkke vallide moodustamist eelistada katendi kohest kasutamist korrastamistöödel ettenähtud asukohas, et vältida katendi ladustamist mäeeraldise alal.

Plokk 1 edelaosas varu ammendumisel saab kooritud katendi kasutada kohe kaeveõõne täitmiseks ja katmiseks kasvukihiga. Plokk 2 veealuse liiva kaevandamine on kavandatud etapiviisiliselt väiksemate alade kaupa idast lääne poole, nii et iga ala liiva varu ammendumise järel teostatakse kohe tagasitäide katendis oleva saviliiva, liivsavi ja saviliivmoreeniga. Vastav kaevandamise- ja korrastamise viis vähendavad korraga ladustamist vajava katendi kogust ja ladustamise aega.

Põhjaveetasemest kõrgemal on kasuliku kihi paksus 1,0 kuni 11,5 m. Põhjaveetasemest madalamal on kasuliku kihi paksus 0,5 m kuni 2,0 m.

Kattepinna kooritakse ja kasulik kiht kaevandatakse pöördkoppekskavaatoriga. Esmalt ammendatakse põhjaveetasemest kõrgemal olev maavaravaru ning seejärel põhjaveetasemest allpool olev maavaravaru. Veepealse kasuliku kihi saab ammendada pöördkoppekskavaatoriga – olenevalt kasuliku kihi paksusest tuleb kaevandada mitme kaeveastmega. Veealuse kasuliku kihi saab ammendada pöördkoppekskavaatoriga ühe kaeveastmega.

Vastavalt loodusliku materjali omadustele ja maavara nõudlusele on kavandatud vajadusel liiva sõelumine (vajadusel kogu kaevandatava varu sõelumine keskmiselt 45 tuh m³ aastas).

Veepealse maavara kaevandamisel ammutab pöördkoppekskavaator maavara looduslikust tervikust ja laeb tarbijate kalluritele või mobiilsele sõelale. Veealuse maavara kaevandamisel tõstab pöördkoppekskavaator vee ja liiva segu puistangusse ning nõrgunud kaevis laaditakse tarbijate kalluritele või mobiilsele sõelale. Sõelutud liiv tõstetakse lattu ning laost toimub laadimine tarbijate kalluritele. Liiva laadimiseks kasutatakse vajadusel frontaallaadurit. Liiva väljavedu karjäärist toimub autotranspordiga.

Mäetöid tehakse vastavalt kaevandamisprojektile. Karjääri korrastamine toimub korrastamistingimuste alusel koostatud korrastamisprojekti järgi, kus on ära toodud ka korrastamiseks vajalik katendi maht.

Kaevandamisjärgselt korrastatakse karjääri ala rohumaaks.

Kuna looduslikust lasumusest väljatatav maavara ja selle katend leiab kogu mahus kasutust, ei teki Paali liivakarjääri mäeeraldiselt kaevandamisel jäätmeid ega kaevandamisjäätmeid.

Maavara kaevandamisel ei teostata lõhketöid ega kasutata hüdrovasaraid, mis võiks vibratsiooni tekitada.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Osaühing AKRON taotleb Paali liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/320812 kehtivuse aja pikendamist 15 aasta võrra ning keskkonnaloa andmete muutmist vastavalt käesolevale taotlusele.

Taotlusega on korrigeeritud olemasoleva mäeeraldise ja teenindusmaa ruumikujud vastavaks kehtivatele katastriüksuste piiridele ja kitsendustele. Taotletava mäeeraldise pindala on 8,73 ha ja teenindusmaa pindala on 9,01 ha. Mäeeraldis ja teenindusmaa asuvad Tartu maakonnas, Kambja vallas, Paali külas Osaühingule AKRON kuuluval kinnistul Peetri karjäär (tunnus: 28203:006:0254; pindala: 96881,0 m²; sihtotstarve: mäetööstusmaa 100%).

Kaevandamisloa L.MK/320812 (kehtivusaeg 18.06.2020 - 02.09.2026) alusel on õigus kaevandada taotlejal Paali liivakarjääris täiteliiva. Vastavalt keskkonnaloa kõrvaltingimuste punktile 7 on kaevandamise alustamise eelduseks väljaveotee asukohta ja maanteega ristumiskoha valiku detailplaneeringu kehtestamine. Detailplaneeringu kehtestamise menetlus on viibinud kohtuvaidluse tõttu ning seetõttu ei ole Paali liivakarjääris veel maavara kaevandamisega alustatud. Osaühing AKRON tegeleb jätkuvalt väljaveotee lahenduse leidmisega, et alustada kaevandamisega, ning Transpordiametiga on kooskõlastamisel Paalimäe tee kasutamine väljaveoteena.

Mäeeraldis ja teenindusmaa asuvad Tartu maakonnas, Kambja vallas, Paali külas Osaühingule AKRON kuuluval kinnistul Peetri karjäär (tunnus: 28203:006:0254; pindala: 96881,0 m²; sihtotstarve: mäetööstusmaa 100%). Paali liivakarjääri Kambja alevikust otsesihis ~4 km lõuna pool, Tallinna–Tartu–Võru–Luhamaa põhimaantee (nr 2) 199 km-lt ~230 m lääne pool. Paali küla keskus on mäeeraldise kirdenurgast ~300 m kirde pool.

Teenindusmaa külgneb eraomandis katastriüksustega idapiiril Einalo (tunnus: 28201:001:0286; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ja Liivaaugu (tunnus: 28201:001:0287; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ja lõunapiiril Metsaääre (tunnus: 28301:001:0424; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ning läänepiiril Nõlvaku (tunnus: 28301:001:0425; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ja Peetri (tunnus: 28301:001:0426; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%). Teenindusmaast põhja suunas jätkub katastriüksus Peetri karjäär.

Lähimad elamud teenindusmaale on põhja pool katastriüksusel Paikmäe (tunnus: 28203:006:0047; sihtotstarve: tootmismaa 95%, elamumaa 5%) ja kirde pool katastriüksusel Väike-Paali (tunnus: 28203:006:0266; sihtotstarve: elamumaa 100%) ning ida pool katastriüksusel Einalo (tunnus: 28203:006:0605; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%). Loetletud elamute kaugus teenindusmaast on üle 100 m (taotluse lisa 2) ning seetõttu ei ole vaja taotlusele lisada MaaPS §50 lg10 kohast kinnistu omaniku nõusolekut.

Katastriüksuse Paikmäe õuema on mäeeraldise piirist minimaalselt ~46 m kaugusel põhja pool. Katastriüksuse Väike-Paali piir on mäeeraldise piirist minimaalselt ~27 m kaugusel põhja pool. Katastriüksuse Einalo (tunnus: 28203:006:0605) õuema on mäeeraldise piirist minimaalselt ~88 m kaugusel ida pool. Katastriüksuse Matsi (tunnus: 28203:006:0545;

sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) õuema on mäeeraldise piirist minimaalselt ~210 m kaugusel lõuna pool.

Paali liivakarjäär kattub enamuses pindalast maaparandussüsteemiga Raanitsa (vid 2104540010030002) ja väikeses osas maaparandussüsteemiga Paali I (vid 2104540010030001). Geoloogilise uuringu ajal kooskõlastas Põllumajandusameti Tartu keskus 29. juuni 2010. a otsusega nr 14-1.12/569 Peetri kinnistu (käesoleval ajal Peetri karjäär) maakasutuse kasutusotstarbe muutuse Raanitsa maaparandusehitiste (ehitis nr. 002. süsteemi kood 2104540010030) maa-alal tingimusteta.

Teenindusmaa piirist ~83 m loode pool on Paali I maaparandussüsteemi eesvool kuni 10 km² (vid 21045400100300012M) ja teenindusmaa piirist ~182 m lõuna pool on Raanitsa maaparandussüsteemi kollektoreesvool valgalaga kuni 10 km² (21045400100300023M).

Lähim elektriõhuliin on teenindusmaa kirdenurgast ~80 m kirde pool.

Teenindusmaast 100 kuni 275 m kaugusel kirde pool on puurkaevud PRK0054250, PRK0063374, PRK0073019 ja PRK0006906 (sügavused vahemikus 48 m kuni 130 m). E-ehituse platvormi andmetel on karjäärist põhja pool Väike-Paali (katastritunnus: 28203:006:0266) kinnistul veevarustuse liik lokaalne, puurkaev.

E-ehituse platvormi andmetel on karjäärist põhja pool Suure-Paali (katastritunnus: 28203:006:0267) ja Tallekese (katastritunnus: 28203:006:0046) ning lõuna pool Matsi (katastritunnus: 28203:006:0545) kinnistutel veevarustuse liik lokaalne.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuur andmetel (seisuga 16.02.2026. a) ei ole Paali liivakarjääri ümbruses vähemalt 2 km raadiuses ühtegi salvkaevu.

Teenindusmaast ~86 m kaugusel ida pool on kohalik avalikus kasutuses Paalimäe tee (nr 2820113).

Teenindusmaast ~275 m ida pool (ida pool Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa teed) on kinnismälestised Kivikalme (vid 12816) ja Kivikalme (vid 12817).

Lähiümbruses ei asu Natura 2000 linnu- ja loodusalasid ega looduskaitsealasid. Teenindusmaa kirdenurgast ~216 m kirde pool on III kategooria kaitsealuse liigi *Ciconia ciconia* (valgetoonekurg) elupaik (KLO9108256).

Kehtiva Kambja valla üldplaneeringu kohaselt jääb Paali karjääri kinnistu mäetööstusmaa alale. Uute karjääride avamisel vältida võimalusel alasid, mis asuvad väärtuslikel maastikel. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele ning kasutada leevendusmeetmeid.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine. Tegevuse energiakasutus.

Kattekihi paksus on 0,2 kuni 2,0 m, sh kasvukihi paksus on 0,3 kuni 0,4 m. Kattekihi hulka on loetud kasvukihi all paikneva saviliiva, liivsavi või saviliivmoreeni 0,3 kuni 1,6 m paksune kiht. Kasvukihi keskmine paksus on 0,31 m ja saviliiva, liivsavi või saviliivmoreeni keskmine paksus on 0,83 m. Paali liivakarjääri piires kasvukihi kogus on 27 tuh m³ ja saviliiva, liivsavi või saviliivmoreeni kogus on 72 tuh m³.

Kasulikku kihti moodustav Ülem-Pleistotseeni Järva kihistu eriteraline liiv on seotud jääjärvelise geneesiga limnomõhnaga. 1 ploki keskmiselt 7,35 m paksust kihti moodustav, veetasemest kõrgemal leviv täiteliivana kasutatav materjal on esindatud valdavalt ülipeeneteralise, kuid ka väga peeneteralise, kohati savika vähest kruusa sisaldava liivaga.

Lisaks on plokki lülitatud keskmiseteralise kruusaka liiva ca 2 meetri paksune kiht. 2. ploki veetasemest madalamal paiknev, samuti täiteliivana kasutatav materjal on esindatud keskmiselt 1,65 m paksuse ülipeeneteralise savika liiva kihiga (taotluse graafiline lisa 2).

Täiteliiva sobib kasutada mullete ehituseks, trasside ja ehitusaluste täiteks, valikuliselt ehitussegudes. Ehitusliiv sobib kasutamiseks teede ehitusel, sõelutult ehitussegudes. Madala savi- ja tolmuosakeste sisaldusega liiva saab kasutada sõelutult betoon- ja asfaltbetoonloodete valmistamiseks. Kruusa saab looduslikul kujul kasutada täiteks nii teede ehitusel kui ehitustöödel. Kruusast väljasõelatud jäme- ja kergliivmaterjali purustamisel tekib kruuskillustik, mis leiab kasutamist teede ehitusel asfaltbetooni segudes, drenaažikihtides.

Veepind paikneb ülipeeneteralise liiva või aleuriidi kihis, vettpidavaks kihiks on savi või liivsavi. Veetase jälgib nimetatud setete kihi pealispinna ja ühtlasi maapinna reljeefi idaläänesuunalist langust. Puuraukude rajamise ajal määrati põhjavee tase uuringuruumi keskosas 99,27 m abs kõrgusel (maapinnast 11,5 m sügavusel). Veetase langeb lääne suunas mõhna läänejalamiilt algava äravoolukraavi otsas 89,31 m abs kõrguseni. Nimetatud kraavi kaudu toimub piirkonna idasuunaline looduslik äravool Lubjaoja oja.

Vähemulatuslik on veetaseme põhjasuunaline langus, kus uuringuruumi põhjapiiri vahetus läheduses paiknevates seisuveekogudes fikseeriti veetase 97,16 m abs kõrgusel.

Mäeeraldisel olev taimekooslus on hävinenud, kuid hiljem korrastamise käigus kujuneb alale rohumaa, kuhu tekivad uued kooslused.

Peamised energiatarbijad mäeeraldisel on seal töötavad seadmed ja masinad.

3.1.4. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Põhjavesi

Paali liivakarjääri maavaravaru on osaliselt allpool põhjaveetasel. Veealuse varu kaevandamisel ekskavaator seisab veetasemest kõrgemal ja tõstab kopaga veealuse maavara valli nõrguma. Liiva kaevandamine on kavandatud etapiviisiliselt väiksemate alade kaupa, nii et iga ala liiva varu ammendumise järel teostatakse kohe tagasitäide katendis oleva saviliivmoreeniga. Vastav kaevandamise- ja korrastamise viis ei riku piirkonna veerežiimi ega mõjuta lähedalasuvate majapidamiste veevarustusallikaid. Kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja- ega pinnavett ning ei alandata veetasel.

Kaevandamine ei mõju negatiivselt veekvaliteedile. Võimalik mõju veekvaliteedile on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariiolekordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust on võimalik, et esineb nende lekkeid. Avariiolekorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui teistes rasketehnikaga seotud valdkondades nagu põllumajandus või ehitus. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades on lekete tõenäosus väike ja lekkes kiiresti avastatavad. Masinate suuremahulisi hooldusi ja remonttöid ei plaanita karjäärialal teha. Juhul kui avarii tõttu satubki määrdeõli või kütus karjääri põhja ja sealt pinnasesse, siis tuleb see sealt võimalikult kiiresti eemaldada. Reostunud pinnas tuleb koheselt ekskavaatoriga muust lasundist eemaldada ja laadida kallurile, mis transpordib selle jäätmekäitlusasutusse. Valmidus reostuse kiireks likvideerimiseks peab olema selline, et see ei jõuks imbuda veekihti. Lisaks tuleb karjääri territooriumil hoida absorbeerivaid materjale (turvas, saepuru, graanulid), mida lekete puhul saaks koheselt kasutada. Avariide likvideerimise viisid planeeritakse kaevandamise projektis. Mäeeraldisel teenindusmaa piires on keelatud prügi maha panek. Paali liivakarjäär asub suhteliselt kaitstud põhjaveega alal.

Kehtivale kaevandamisloale on põhjavee kaitseks seatud kõrvaltingimusteks:

1. Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda selleks ettenähtud teenindusplatsil.
2. Kogu kaevandamisperioodi jooksul korraldada regulaarne ümbruskonna kaevude seire 1 kord aastas järgmistel kinnistutel:

Ede-Laksi kinnistu (katastritunnus 28203:006:0596)

Peetri kinnistu (katastritunnus 28203:006:0253)

Matsi kinnistu (katastritunnus 28203:006:0545)

Keerdo kinnistu (katastritunnus 28203:006:0190)

Karu kinnistu (katastritunnus 28203:006:0002)

Mäe-Paali kinnistu (katastritunnus 28203:006:0431)

Alla-Paali kinnistu (katastritunnus 28203:006:0088)

Paali kinnistu (katastritunnus 28203:006:0045)

3. Kaevandamise ajal kaevudes vee tagamise kohustus lasub kaevandajal.

Peenosakesed (tolm)

Maavara kaevandamisel on võimalikeks tahkete osakeste ehk tolmu allikateks maavara ammutamis- ja laadimisprotsessid ning toodangu väljaveoga seotud transport. Tahkete osakeste eraldumine mäeeraldisel toimuvatest tööprotsessidest sõltub kaevandamise tehnoloogiast, maavara kohapealsest töötlemisest kui ka ilmastikutingimustest (tuul, sademed jne). Transpordil kaasneb tahkete osakeste eraldumine kruuskattega teedel liiklemisel transpordivahendite (eriti raskeveokite) ratastelt ning lahtistelt koormatelt. Veose katmise nõuded on toodud liiklusseadustikus ja selle alamaktides.

Paali liivakarjääris lasub kaevandatav maavara üleval- ja allpool põhjaveetasel, looduslikult on kaevandatav materjal niiske ega põhjusta õhusaaste tekkimist. Keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ (määrus nr 67) ja selle lisa 1 kohaselt on õhusaasteluba vaja, kui tegevuse käigus eraldub ühe aasta jooksul atmosfääri tahkeid osakesi (PMSUM) enam kui 1 tonn. Taotluse seletuskirjas toodud hinnangu kohaselt ei ületata maavara töötlemisel määruses nr 67 sätestatud künniskogust ning õhusaasteloa taotlemine pole vajalik. Keskmiselt kaevandatakse aastas 45 tuh m³.

Tahkeid osakesi tekib ka karjäärialal töötavate masinate ümbruses, kuid nende levik on lokaalse iseloomuga. Kaevandamismasinate poolt tekitatava õhusaaste (tolmu) hulk on väike, sadestudes praktiliselt õhku tõusmise koha lähedale. Kaugemale võib levida tolmu toodangut vedavatest kallurautodest, kuna nende kiirus on suurem. Kallurid tõstavad tolmu nii karjäärisestel- kui ka väljaveoteedel. Töötavates karjäärides tehtud vaatluste järgi võib hinnata, et transpordi tõttu tekkiv õhusaaste võib levida lagedal maastikul keskmise tuulega 200-250 m kaugusele. Veokite kiirus karjääris ei tohi olla selline, mis põhjustab ülenormatiivseid tahkete peenosakeste heitkoguseid. Maavara transpordist tekkiva tolmu leviku tõkestamise efektiivseks vahendiks kuival perioodil on teede niisutamine ning erinevate kemikaalide kasutamine.

Kaevandamisloale seatakse tolmutekke ennetamiseks kõrvaltingimus:

1. Kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C niisutada sõelutavat tooret, karjäärisesid teid ning platse.

Karjääris töötava ekskavaatori/laaduri, sõelumissõlme heitgaasid peavad vastama kehtestatud normidele. Kasutada tohib ainult tehniliselt korras olevat kaevandamistehnikat. Karjääri

territooriumilt võivad kanduda välja kallurautode heitgaasid, mis samuti ei tohi ületada lubatud määrasid. Veokite heitgaaside piirväärtused on kehtestatud valmistaja tehase poolt ja neid kontrollitakse autode tehnoülevaatusel.

Müra

Välisõhus leviva müraga seonduvat reguleerib atmosfääriõhu kaitse seaduse § 55 kuni 66. Kaevandamisloa omaja on kohustatud kinni pidama nii atmosfääriõhu kaitse seadusest, keskkonnaministri 16.12.2016 määrusest nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ kui ka sotsiaalministri 04.03.2002 määrusest nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning üldkasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“.

Paali liivakarjääri mäeeraldisel lähialal tuleb käsitleda kui II kategooria ala, kus kehtivad tööstusmüra piirväärtused: päeval ajal 60 dB ja öisel ajal 45 dB. Liiklusmüra (nt maanteeliiklus) piirväärtused II kategooria alal on vastavalt: päeval ajal 60 dB (65 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolsel küljel) ja öisel ajal 55 dB (60 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolsel küljel).

Mäeeraldisel alalt mäeeraldisega külgnevatele aladele kanduv müratase väheneb heli neeldumise tõttu. Avatud maastikul punktmüraallika korral kauguse kahekordistumisel väheneb müratase 6 dB ning joonmüraallika korral 3 dB. Olenevalt karjääris töötavate masinate konkreetsest asukohast jääb lisaks karjääri nõlva müra ekraniseeriv mõju 5–10 dB vahemikku. Masinatest lähtuvat mürataset vähendab ka mäeeraldisel paiknevad katendi ja kaevis puistangud.

Lisaks karjääris töötavatele masinatele tekib müra karjääri teenindavate transpordivahendite liikumisel. Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 13.06.2011 määrusele nr 42 peab transpordimasinate müratase (M ja N kategooria sõidukite) seisu- ja sõidumüratase vastama direktiivis 70/157/EMÜ või E-reeglis nr 51 toodud nõuetele. Karjääri territooriumil kasutatavate transpordimasinate poolt tekitatav müra on samaväärne avalikel teedel liiklevate masinate müraga. Maavara väljaveoks karjäärist kasutatakse tehniliselt korras ja kehtivatele normidele vastavaid kallureid.

Müra tekitajateks Paali liivakarjääris on kaevandamisel kasutatav pöördkoppekskavaator ja frontaallaadur ning mobiilne sõelumissõlm. Need on paiksed müraallikad ja mõjutavad vahetult masina töötsooni ja selle lähiümbrust. Järgnevalt on arvestatud helivõimsustase ekskavaatoril ja frontaallaaduril 105 dB ning mobiilsel sõelumissõlmel 115 dB. Liiva kaevandamine ja sõelumine Paali liivakarjääris toimub päeval ajal.

Vabas õhus leviva heli tase müraallikast kindlal kaugusel r on leitav punkt-müraallika korral järgmise valemi (ISO 1996) abil:

$L_p = L_w - (20 \log r + 11)$, kus:

L_p – arvutatud müratase kaugusel r (dB);

L_w – masina poolt tekitatav müratase (dB);

r – kaugus müraallikast (m).

Valem arvestab müra levikuga ideaaltingimustel ja ei arvesta mäeeraldisel piiril olevaid katendivalle, tehnika paiknemist kaeveõõne põhjas ja puistangute vahel ning maapinna iseloomu jne.

Antud valemist kasutades on mäeeraldisel kirdepiiril töötava pöördkoppekskavaatori tekitatav müratase (arvestamata müratõketega) katastriüksuse Väike-Paali piiril (kaugus ~27 m) 65 dB ja katastriüksuse Paikmäe õuema piiril (kaugus ~46 m) 61 dB.

Müratõkke tingitud mürataseme vähenemine võib olla 10-20 dB. Karjäärimüra modelleerimised erinevates KMH töödes on näidanud, et müratõkkevallide ehk pinnasvallide (3-5 m kõrgused) rajamine karjääriala serva tõkestavad müralevikut ja vähendavad müra levikut ümbritsevatele aladele.

Katastriüksuse Paikmäe õuema suunas on teenindusmaa laius väljaspool mäeeraldist 18 m. Teenindusmaa alale tuleb teha vähemalt 3 m kõrgune katendist müratõkkevall, mille tulemusel on katastriüksuse Paikmäe õuemaal müratase 51 dB või vähem.

Katastriüksuse Väike-Paali suunas ei ole kogu piirilõigu pikkuses teenindusmaad väljaspool mäeeraldist. Päevase aja müra piirväärtuse tagamiseks katastriüksuse Väike-Paali piiril tuleb teenindusmaale ja osaliselt mäeeraldise alale teha vähemalt 3 m kõrgune katendi vall või kasutada antud asukohas madalama helivõimsustasemega ekskavaatorit. Kui kasutada kirdepiiril kaevandamiseks 100 dB helivõimsustasemega ekskavaatorit, siis on katastriüksuse Väike-Paali piiril müratase 60 dB. Kui teha teenindusmaale ja osaliselt mäeeraldise alale katastriüksuse Väike-Paali suunas vähemalt 3 m kõrgune katendi vall (põhja laius 12 m), siis vallist lõuna pool töötava ekskavaatori (105 dB) müratase katastriüksuse Väike-Paali piiril (kaugus ~58 m) on 49 dB (ekskavaatorist 58 m kaugusel ilma müratõkkevallita on müratase 59 dB).

Mäeeraldise ala jääb põhja- ja kirdepiirist lõuna poole ning aktiivne töötsoon on põhja- ja kirdepiirist lõuna pool. Kasutatav tehnika paikneb ümbritseva maapinna suhtes süvendis - kaeveõõne sügavus on katastriüksuse Paikmäe lähistel vähemalt 4,7 m ja katastriüksuse Väike-Paali lähistel vähemalt 6,5 m. Kui mäeeraldise põhja- ja kirdepiiril kaevandamise ajaks on teenindusmaale ja mäeeraldisele tehtud vähemalt 3 m kõrgune müratõkkevall ei ületata katastriüksuse Paikmäe õuemaal ja katastriüksuse Väike-Paali piiril päevase aja müra piirväärtust.

Arvutuslikult on pöördkoppekskavaatori ja frontaallaaduri koos töötamise minimaalne kaugus ilma müratõketeta katastriüksuse Paikmäe õuemaast ja katastriüksuse Väike-Paali piirist vähemalt 75 m. Vastaval kaugusel kahe seadme koos töötamisel ilma müratõketeta ei ületata nimetatud vastuvõtjate asukohas päevase aja müra piirväärtust. Arvestades müratõketega (katendivall, karjääri süvend) on pöördkoppekskavaatori ja frontaallaaduri koos töötamise minimaalne kaugus katastriüksuse Paikmäe õuemaast ja katastriüksuse Väike-Paali piirist vähemalt 25 m.

Arvestamata müratõketega peab liiva sõelumine toimuma katastriüksuste Paikmäe ja Einalo õuema piirist ning katastriüksuse Väike-Paali piirist vähemalt 170 m kaugusel. Sellel kaugusel mobiilse sõelumissõlme, pöördkoppekskavaatori ja frontaallaaduri samaaegsel töötamisel ilma müratõketeta ei ületata nimetatud vastuvõtjate asukohas päevase aja müra piirväärtust. Müratõkete ja/või madalama helivõimsustasemega seadmete kasutamisel võib sõelumine toimuda nimetatud vastuvõtjatele lähemal, kuid keskkonnaloa omajal tuleb veenduda, et valitud kaugusel töötades ei ületata lähima vastuvõtja asukohas päevase aja müra piirväärtust.

Arvestades eelnevat ei ületata Paali liivakarjääris kaevandamisel vajalike müratõkete kasutamisel ning tehnika sobiva kauguse valimisega ja/või madalama helivõimsustasemega tehnika kasutamisel lähimate vastuvõtjate asukohas päevase aja müra piirväärtust.

Kaevandamisloale ettevaatusprintsibiist lähtuvalt kuna elamud asuvad küllaltki lähedal, seatakse müra ennetamiseks kõrvaltingimused:

- 1. Karjääris tohib töötada tööpäevadel kella 8.00-17.00-ni. Puhkepäevadel, riigipühadel ja pärast tööpäeva lõppu on kaevandamine keelatud;*
- 2. Mäeeraldise teenindusmaale tuleb Paikmäe ja Väike-Paali kinnistute suunal müratõkkeks ladustada katendivallid (vähemalt 3 m kõrgused), mis peavad olema silutud ning korrapäraselt hooldatud*

Vibratsioon

Lähtuvalt töotervishoidu käsitlevast seadusandlusest on karjääris töötavale tehnikale kehtestatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases. Paali liivakarjääris töötav tehnika peab vastama kehtestatud normidele, mistõttu kaevandamisel kasutatav tehnika ning laadimistööd ei põhjusta vibratsiooni, mis võiks oluliselt negatiivselt mõjutada karjääris töötavaid inimesi või ümbruskonda. Karjääris vibratsiooni põhjustavaid löhkamistöid läbi ei viida.

Valguse, soojuste, kiirguse ja lõhna reostust kaevandustegevusest ümbruskonnale ei kaasne.

3.1.5. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Kaevandamisjäätmed on jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena.

Kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses, tuleb koostada kaevandamisjäätmekava.

Paali liivakarjääri kaeveõõs osaliselt täidetakse katendis oleva saviliiva, liivsavi ja saviliivmoreeniga ning kaeveõõne nõlvadele ja põhjale (sh täidetud alad) laotatakse kasvukiht. Katendis olev saviliiv, liivsavi ja saviliivmoreen ning kasvukiht kasutatakse kogu mahus kaevandatud maa korrastamisel. Paali liivakarjääri kaevandatud maa kasutamise otstarve on rohumaa.

Kaevandatud maa korrastamine toimub vastavalt MaaPS § 81 lõikele 1 kaevandatud maa korrastamise projekti kohaselt. Tulenevalt kaevandamisega kaasnevast korrastamise kohustusest ja kehtestatud korrastamise nõuetest näeb keskkonnaloa taotleja kindlat kasutust kattepinna peale ja ei soovi kattepinna pealt loobuda ega kattepinna kasutusest hoida, sest kattepinna kasutus kaevandatud maa korrastamistöödel on põhjendatud.

Kooritud katend on kaevandamise ajal ajutiselt kasutatav müra ja tolmu levikut tõkestavate müra- ja tolmutõkkevallide rajamiseks mäeeraldise ja teenindusmaa piirile. Vallide kõrgus on kuni 5,0 m ja nõlva kalle 1:2. Vastava ristlõikega ja 1980 m pikkuse valli moodustamiseks vajalik kattepinna kogus on 99 tuhat m³. Paali liivakarjääri teenindusmaa välispiiri pikkus on 1265 m – seega kasutatakse kaevandamise ajal ~63 tuhat m³ kattepinna müra- ja tolmutõkkevallide rajamiseks. Ülejäänud kattepinna, koguses 36 tuhat m³, kasutatakse paljandustööde käigus ilma ladustamata kohe ammendatud ala korrastamiseks.

Paali liivakarjääris ei toimu jäätmeseaduse mõistes katendi äraviskamist ning tegemist on looduslikul kujul oleva materjaliga, millel on olemas kindel kasutus ning otstarve. Maapõueseaduse § 44 kohaselt ei tohi kaevandamine põhjustada mulla hävimist ning maavara kaevandamisel eemaldatud mulda tohib ajutiselt ladustada mäeeraldise teenindusmaa piires, kasutada loa alusel kaevandatud maa korrastamiseks ning võõrandada või kasutada väljaspool mäeeraldise teenindusmaad.

Kattepinna puistangutes on välistatud õhu või vee kaudu eralduvate saasteainete teke ja levik. Puistangud on geotehniliselt ja geokeemiliselt stabiilne pinnas. Keskkonnale ohtlike ainete sisaldus puistangu materjalis ei ületa looduslikke taustakontsentratsioone ja sellega ei kaasne keskkonnale saasteohtu. Puistangute looduslik haljastumine välistab tuule- ja veerosiooni mõjul materjali laialikandumise. Võimalike õnnetusohude vältimiseks nii puistangute nõlvad

kui ka nende pealispinnad silutakse. Jälgida tuleb, et puistangute nõlvnurk oleks väiksem kui 26° (1:2).

Kattekihi käitlemine maavara kaevandamise keskkonnaloa kehtivuse ajal mäeeraldise teenindusmaa piires ei kahjusta keskkonda – see ei ohusta vett, õhku, pinnast, loomastikku ega taimestikku. Samuti ei tekita need mürast või lõhnast põhjustatud keskkonnahäiringuid ega kahjusta maastikku. Kattekihi puistangud ei vaja mingisugust töötlemist ning nende kasutamisel puuduvad kahjulikud mõjud keskkonnale. Kattepinnase ajutise ladustamise alad korrastatakse korrastamistöode käigus - puistangute põhjad silutakse ja korrastatakse koos ülejäänud alaga.

Kogu kaevandatav maavara kaubastatakse täielikult. Vajadusel liiv sõelutakse erinevatele tingimustele vastava toodangu valmistamiseks, mitte toodangust kaubandusliku väärtuseta osa eraldamiseks. Kogu sõelutud toodang kaubastatakse täielikult.

Olmejäätmel moodustub karjääri töös väga väikeses mahus. Need kogutakse konteinerisse ning antakse üle jäätmekäitlejale.

Paali liivakarjääris kaevandamisel ei teki jäätmel ega kaevandamisjäätmel – seega ei ole vajalik kaevandamisjäätmekava ning keskkonnaloa muutmise taotluses ei ole vaja täita jäätmel eriosa.

3.1.6. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Kaevandamisel tuleb rangelt jälgida, et ei satuks kütust või õli pinnasesse. Mäetöödel on potentsiaalseteks reostusallikateks karjääri ja transportmasinate tehnilised avariid. Selle tulemusel võib pinnasesse sattuda diiselkütust ja/või määrdeaineid, millega võidakse reostada nii pinnast kui ka pinnasevett. Selle vältimiseks tuleb hoolega jälgida masinate tehnilist seisundit. Karjääri kasutamisel tuleb välja töötada võimaliku reostuse kiire likvideerimise viis.

Ettevõtte tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu. Teadaolevalt puuduvad mäeeraldise mõjupiirkonnas alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Osaühing AKRON taotleb Paali liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/320812 kehtivuse aja pikendamist 15 aasta võrra ning keskkonnaloa andmete muutmist vastavalt taotlusele.

Osaühing AKRON kavatseb kaevandamisloa pikendamise järel karjäär avada ja alustada maavara tarnimist piirkonna teedehitusele ja ehitustöödele. Kaevandamist Ammendunud karjääri ala korrastatakse rohumaks.

Kaevandamisloa L.MK/320812 (kehtivusaeg 18.06.2020 - 02.09.2026) alusel on õigus kaevandada taotlejal Paali liivakarjääris täiteliiva.

Taotletava mäeeraldise pindala on 8,73 ha ja teenindusmaa pindala on 9,01 ha. Taotletav mäeeraldis hõlmab osaliselt Paali liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 887) täiteliiva aktiivse tarbevaru 1 ja 2 plokki.

Mäeeraldis ja teenindusmaa asuvad Tartu maakonnas, Kambja vallas, Paali külas Osaühingule AKRON kuuluval kinnistul Peetri karjäär (tunnus: 28203:006:0254; pindala: 96881,0 m²; sihtotstarve: mäetööstusmaa 100%).

Teenindusmaa külgneb eraomandis katastriüksustega idapiiril Einalo (tunnus: 28201:001:0286; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ja Liivaugu (tunnus: 28201:001:0287; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ja lõunapiiril Metsaääre (tunnus: 28301:001:0424; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ning läänepiiril Nõlvaku (tunnus: 28301:001:0425; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) ja Peetri (tunnus: 28301:001:0426; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%). Teenindusmaast põhja suunas jätkub katastriüksus Peetri karjäär.

Lähimad elamud teenindusmaale on põhja pool katastriüksusel Paikmäe (tunnus: 28203:006:0047; sihtotstarve: tootmismaa 95%, elamumaa 5%) ja kirde pool katastriüksusel Väike-Paali (tunnus: 28203:006:0266; sihtotstarve: elamumaa 100%) ning ida pool katastriüksusel Einalo (tunnus: 28203:006:0605; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%).

Katastriüksuse Paikmäe õuema on mäeeraldisest piirist minimaalselt ~46 m kaugusel põhja pool. Katastriüksuse Väike-Paali piir on mäeeraldisest piirist minimaalselt ~27 m kaugusel põhja pool. Katastriüksuse Einalo (tunnus: 28203:006:0605) õuema on mäeeraldisest piirist minimaalselt ~88 m kaugusel ida pool. Katastriüksuse Matsi (tunnus: 28203:006:0545; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%) õuema on mäeeraldisest piirist minimaalselt ~210 m kaugusel lõuna pool.

Paali liivakarjääri maapinna reljeef on muutlik – mäeeraldisest idaosas on maapinna abs kõrgus 114 m ning reljeef langeb lääne suunas abs kõrguseni 97 m. Mäeeraldisest ~130 m põhja- ja lääne pool langeb reljeef abs kõrguseni 88 m. Mäeeraldisest ala on enamuses haritav maa ning ~1 ha on metsamaa.

Paali liivakarjäär kattub enamuses pindalast maaparandussüsteemiga Raanitsa (vid 2104540010030002) ja väikeses osas maaparandussüsteemiga Paali I (vid 2104540010030001). Teenindusmaa piirist ~83 m loode pool on Paali I maaparandussüsteemi eesvool kuni 10 km² (vid 21045400100300012M) ja teenindusmaa piirist ~182 m lõuna pool on Raanitsa maaparandussüsteemi kollektoreesvool valgalaga kuni 10 km² (21045400100300023M).

Lähim elektriõhuliin on teenindusmaa kirdenurgast ~80 m kirde pool.

Teenindusmaast ~86 m kaugusel ida pool on kohalik avalikus kasutuses Paalimäe tee (nr 2820113).

Teenindusmaast ~275 m ida pool (ida pool Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa teed) on kinnismälestised Kivikalme (vid 12816) ja Kivikalme (vid 12817).

Lähiümbruses ei asu Natura 2000 linnu- ja loodusalasid ega looduskaitsealasid. Teenindusmaa kirdenurgast ~216 m kirde pool on III kategooria kaitsealuse liigi *Ciconia ciconia* (valgetoonekurg) elupaik (KLO9108256).

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Kattekihi paksus on 0,2 kuni 2,0 m, sh kasvukihi paksus on 0,3 kuni 0,4 m. Kattekihi hulka on loetud kasvukihi all paikneva saviliiva, liivsavi või saviliivmoreeni 0,3 kuni 1,6 m paksune kiht. Kasvukihi keskmine paksus on 0,31 m ja saviliiva, liivsavi või saviliivmoreeni keskmine

paksus on 0,83 m. Paali liivakarjääri piires kasvukihi kogus on 27 tuh m³ ja saviliiva, liivsavi või saviliivmoreeni kogus on 72 tuh m³.

Kasulikku kihti moodustav Ülem-Pleistotseeni Järva kihistu eriteraline liiv on seotud jääjärvelise geneesiga limnomöhnaga. 1 ploki keskmiselt 7,35 m paksust kihti moodustav, veetasemest kõrgemal leviv täiteliivana kasutatav materjal on esindatud valdavalt ülipeeneteralise, kuid ka väga peeneteralise, kohati savika vähest kruusa sisaldava liivaga. Lisaks on plokki lülitatud keskmiseteralise kruusaka liiva ca 2 meetri paksune kiht. 2 ploki veetasemest madalamal paiknev, samuti täiteliivana kasutatav materjal on esindatud keskmiselt 1,65 m paksuse ülipeeneteralise savika liiva kihiga (taotluse graafiline lisa 2).

Täiteliiva sobib kasutada mullete ehituseks, trasside ja ehitusaluste täiteks, valikuliselt ehitussegudes. Ehitusliiv sobib kasutamiseks teede ehitusel, sõelutult ehitussegudes. Madala savi- ja tolmuosakeste sisaldusega liiva saab kasutada sõelutult betoon- ja asfaltbetoonitoodete valmistamiseks. Kruusa saab looduslikul kujul kasutada täiteks nii teede ehitusel kui ehitustöödel. Kruusast väljasõelatud jämeperdse materjali purustamisel tekib kruuskillustik, mis leiab kasutamist teede ehitusel asfaltbetooni segudes, drenaažikihtides.

Veepind paikneb ülipeeneteralise liiva või aleuriidi kihis, vettpidavaks kihiks on savi või liivsavi. Veetase jälgib nimetatud setete kihi pealispinna ja ühtlasi maapinna reljeefi idaläänesuunalist langust. Puuraukude rajamise ajal, uuringute käigus, määrati põhjavee tase uuringuruumi keskosas 99,27 m abs kõrgusel (maapinnast 11,5 m sügavusel). Veetase langeb lääne suunas möhna läänejalamiilt algava äravoolukraavi otsas 89,31 m abs kõrguseni. Nimetatud kraavi kaudu toimub piirkonna idasuunaline looduslik äravool Lubjaoja oja.

Vähemulatuslik on veetaseme põhjasuunaline langus, kus uuringuruumi põhjapiiri vahetus läheduses paiknevates seisuveekogudes fikseeriti veetase 97,16 m abs kõrgusel.

Liiv ja kruus looduses ei taastu, mistõttu on tegemist taastumatu loodusvaraga ning puudub looduskeskkonna vastupanuvõime. Kaevandamise käigus muutub ka loodusmaastik täielikult, kuid see on hilisemalt taastatav karjääriala korrastamisega. Paali liivakarjäär kavandatakse korrastada rohumaaks.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Planeeritav tegevus sarnaneb oma olemuselt ehitustegevusega. Nagu iga ehitustegevusega võib ka maavara kaevandamisega kaasneda keskkonnahäiringuid. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale. Keskkonnaloaga lubatud tegevusega kaasneda võivateks olulisemateks keskkonnamõjudeks on kaevandamise tehnoloogilise protsessi ja transpordiga kaasnev müra ja peenosakeste heide välisõhku ning mõju maastikule ja maakasutusele.

Kaevandamistegevusega kaasneda võiva peenosakeste heitme (PM) või müra häiringu mõju ei ulatu kaevandamistegevuseks kasutatavale tehnoloogiale õigusaktidega seatud tehnilistest piirangutest ja väljatava maavara looduslikust niiskusest tulenevalt eeldatavalt kaugemale kui 250 m. Kuivema ilma korral, avamaal võib toodangu transportimisel välisõhku paiskuv peenosaketse (PM) heitme kogus tugevama tuule korral kanduda ka mainitust kaugemale. Selliste olukordade vältimiseks kavandab Keskkonnaamet seada kaevandamisloale kõrvaltingimuse asjakohase leevendusmeetme rakendamiseks.

Kuna kaevandamisel veetas ei alandata, siis ei mõjuta kavandatav tegevus piirkonna veerežiimi.

Lähiümbruses ei asu Natura 2000 linnu- ja loodusalasid ega looduskaitsealasid. Teenindusmaa kirdenurgast ~216 m kirde pool on III kategooria kaitsealuse liigi *Ciconia ciconia* (valgetoonekurg) elupaik (KLO9108256).

Paali liivakarjääri mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa piires kavandatav tegevus ei avalda mõju Natura 2000 võrgustiku aladele.

Kaevandamistegevusega toob endaga kaasa maastiku pikaajalise või püsiva muutumise. Samas on näiteks majanduslikust aspektist oluline ka taastumatute maavarade jätkusuutliku kasutamise tagamine. Karjääri rajamisel ja selle töötamise jooksul looduslik mitmekesisus paratamatult vaesub. See saab hakata taastuma peale karjääri korrastamist.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine taotletava Paali liivakarjääri mõjupiirkonnas alasid, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid oleks ületatud või võidakse ületada. Mäeeraldis ei asu tiheasustusalal ning selle mõjupiirkonnas puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

KeÜS § 23 lõige 1 sätestab, et igaühel on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. Lõike 2 kohaselt on oluline puutumus isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga. KeÜS § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. Siiski tuleb võimaliku keskkonnahäiringu tekkimist võimalusel ennetada ning kui see pole võimalik, võtta kasutusele leevendusmeetmed.

Lähimad elamud teenindusmaale on põhja pool katastriüksusel Paikmäe (tunnus: 28203:006:0047; sihtotstarve: tootmismaa 95%, elamumaa 5%) ja kirde pool katastriüksusel Väike-Paali (tunnus: 28203:006:0266; sihtotstarve: elamumaa 100%) ning ida pool katastriüksusel Einalo (tunnus: 28203:006:0605; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%).

Ülenormatiivne müra ei tohiks lähima kinnistuni ulatuda ja karjääri nõlvad ning katendivall vähendavad müra. Võimaliku peenosakeste (tolmu) heitme vähendamiseks rakendatakse leevendusmeetmena karjääri teede ja platside niisutamist.

Tasakaalu hoidmine inimeste heaolu ja kaevandamistegevuse vahel on oluline. Mõistetatvalt võib maavarade kaevandamisel, tulenevalt iga indiviidi isiklikust tundlikkusest olla ebasoodne mõju vaatamata võimaliku häiringu õigusaktides sätestatud normeeritud piiridesse jäämist. Nimetatud kõrvaltingimuse seadmise eesmärk on soov leevendada kaevandamisest tulenevaid häiringuid eluhoonete ümbruses ja õuealal ajal, mil väljakujunenud, valdavaks saanud tööaega silmas pidades viibivad elanikud kõige tõenäolisemalt kodus. Kuivõrd keskkonnaloa andmisest keeldumiseks pole alust, on otstarbekas kaaluda kõrvaltingimuste seadmist kaevandamistegevuse mõjualal olevatele eluhoonetele tekkida võivate keskkonnahäiringute vähendamiseks.

Paali liivakarjääri kehtivale kaevandamisloale on kantud täiendavad tingimused:

1. Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda selleks ettenähtud teenindusplatsil.

2. Kaevandamisega rikutud maa tuleb korrastada korrastamisprojekti alusel. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustest. Korrastamisega tuleb alustada kas kaks aastat enne kaevandamise loa kehtivuse lõppu või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 90 tuh.m³.
3. Katastriüksuse 28203:006:0254 karjäärialuse maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud ka mäetööstusmaa. Sihtotstarbe liigi lisamise korraldab loa omanik.
4. Allpool põhjavee taset asuvat maavaravaru mitte kaevandada enne ülevalpool põhjavee taset asuva maavaravaru ammendamist.
5. Kogu kaevandamisperioodi jooksul korraldada regulaarne ümbruskonna kaevude seire 1 kord aastas järgmistel kinnistutel:
Ede-Laksi kinnistu (katastritunnus 28203:006:0596)
Peetri kinnistu (katastritunnus 28203:006:0253)
Matsi kinnistu (katastritunnus 28203:006:0545)
Keerdo kinnistu (katastritunnus 28203:006:0190)
Karu kinnistu (katastritunnus 28203:006:0002)
Mäe-Paali kinnistu (katastritunnus 28203:006:0431)
Alla-Paali kinnistu (katastritunnus 28203:006:0088)
Paali kinnistu (katastritunnus 28203:006:0045)
6. Kaevandamise ajal kaevudes vee tagamise kohustus lasub kaevandajal.
7. Kaevandama ei tohi hakata enne väljaveotee asukoha ja maanteega ristumiskoha valiku detailplaneeringu kehtestamist.

Osad loetletud tingimused kavandatakse seada muudetava keskkonnaloa kõrvaltingimusteks, sõnastust võidakse loa andmise korralduses täpsustada.

Lisaks kantakse kaevandamisloale järgmised kõrvaltingimused:

1. Kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C niisutada sõelutavat tooret, karjääriseseid teid ning platse.
2. Karjääris tohib töötada tööpäevadel kella 8.00-17.00-ni. Puhkepäevadel, riigipühadel ja pärast tööpäeva lõppu on kaevandamine keelatud;
3. Mäeeraldisel teenindusmaale tuleb Paikmäe ja Väike-Paali kinnistute suunal müratõkkede ladustada katendivallid (vähemalt 3 m kõrgused), mis peavad olema silutud ning korrapäraselt hooldatud.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Eelnevast lähtudes võivad Paali liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamistegevusega kaasnevateks mõjudeks olla mõju välisõhule (tolm), mürale ja maastikule.

3.3.1. Mõju suurus, tugevus, kestvus, sagedus, pöördumus ning mõjuala ulatus

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Paali liivakarjääri mäeeraldisel teenindusmaad ning ca 250 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra häiring või tahkete peenosakeste häiring. Kaevandamistegevusega kaasnevad mõjud on seotud kaevandamisega ning avalduvad kaevandamise käigus. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju. Eelhinnangu järelduste kohaselt ei teki kavandatava tegevuse elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju, samas ümberkaudsetele elanikele tavapärasest enam häiringuid (tolm) ja müra võib siiski tekkida. Siiski võib eeldada, et häiringute esinemine ei ole sage ja pidev.

3.3.2. Mõju piiriülesus

Piiriülest (riigipiiriülest) mõju ei ole.

3.3.3. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Mäeeraldise teenindusmaal ega karjääri mõjupiirkonnas ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid, mistõttu on välistatud, et kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele.

3.3.4. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kumulatiivne mõju maavarade kaevandamisel saab eelkõige tekkida kõigi müraallikate koosmõjul.

Paali liivakarjääri lähialal ei asu muid müraallikaid ja seega on välistatud müraallikate koosmõju.

3.3.5. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Paali liivakarjääris kaevandamisega kaasneda võivaid keskkonnanahäiringuid on pikemalt käsitletud käesoleva eelhindangu punktides 3.1.5., 3.1.7 - 3.1.8., 3.2.3.-3.2.4 ja 3.3 ning siinkohal ei korrata.

Kaevandamisel, maavara laadimisel või masinate hooldamisel ja tankimisel tuleb naftasaaduste pinnasesse ja põhjavette sattumise võimalus minimeerida. Kaevandamisel tuleb kasutada vaid korrasolevat kaevandamistehnikat ning tehnika hooldamist ja remonti tuleb teha vaid selleks kohandatud alal. Võimaliku tekkinud reostuse likvideerimiseks peab olema karjääris töötajatel teada kindel tegevusplaan ja tagatud töövahendid. Õhusaaste piirnормide ületamise vältimiseks tuleb kuival ajal töötades kasta karjääri siseteid ning toodangu puistanguid.

3.4. Eelhindangu järeldus

Eelhindamise tulemusena järeldab Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektil ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. eelhindamise tulemusena selgus, et eeldatavalt ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjavee režiimi, kuna kaevandamisel vett karjäärist välja ega sisse ei juhita;
4. mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega.

KeHJS § 11 lõige 8¹ kohaselt, KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lõige 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 kohaselt, kui eelhindangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise, esitatakse eelhindangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

KeHJS § 3³ lõike 1 järgi keskkonnameetmed on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3³ lõike 2 kohaselt peavad keskkonnameetmed, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamõjuga. Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis KeHJS § 11 lõike 2² alusel 28.07.2026 kirjaga nr DM-133050-26 Paali liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Kambja Vallavalitsusele ja teadmiseks taotlejale.

Kambja Vallavalitsus ...

Aare Mark 506 4227 (maapõu)
aare.mark@keskkonnaamet.ee